

**Kecskemét Megyei Jogú Város
Alpolgármestere**

ELŐTERJESZTÉS

**Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottság
2020. november 2-án
tartandó rendkívüli ülésére**

Tárgy: Az Izsáki úti véderdő megújítása

**Az előterjesztést készítette: Mérnöki Iroda Öveges László irodavezető
Városüzemeltetési Osztály dr. Orbán Csaba osztályvezető**

Kezelési megjegyzés: határozat-tervezet

Döntési változatok száma: 3

Mellékletek: fényképek és erdőrészlet lapok

Véleményezésre megkapta:

Egyéb szervezet, külső szakértő:

Megtárgyalta:

Törvényességi észrevételem nincs:

Dr. Határ Mária
jegyző

**Kecskemét Megyei Jogú Város
Alpolgármestere
6000 Kecskemét, Kossuth tér 1.**

Ügyiratszám: 21.602/2020

ELŐTERJESZTÉS

**Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottság
2020. november 2-án
tartandó rendkívüli ülésére**

Tárgy: Az Izsáki úti véderdő megújítása

Tisztelt Bizottság!

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában mintegy 140 hektár erdőterület van. Az erdőgazdálkodói tevékenység szabályaira az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: erdőtörvény) vonatkozik.

Az erdőterületek erdőgazdálkodójának jogait és kötelezettségeit az erdészeti hatóság határozatban állapítja meg az egyes erdőterületek vonatkozásában.

Az önkormányzat tulajdonában áll az Izsáki út mellett található véderdő, amelyet az önkormányzatnak, mint erdőgazdálkodónak a hatósági előírások szerint meg kell újítania.

Az erdőterületek megújítása során figyelemmel kell lennünk a hatósági előírásokra és az erdő fő, településvédelmi rendeltetésének mielőbbi biztosítására egyaránt.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a hatályos hatósági előírások és az azok teljesítésével összefüggésben felmerült szakmai érvek alapján foglaljon állást az erdőrészek leváltásáról.

A 373/I és 373/J erdőrészlet bemutatása

A 373/I és 373/J erdőrészlet elhelyezkedését az alábbi térkép szemlélteti.

Mindkét erdőrészt szürke nyár fajjal borított, amelynek átlagéletkora 40-41 év. Az erdőrészek záródása a 2014-es adatfelvételkor 70-80 %-os volt, amely az azóta eltelt időben a kiszáradások, a szél által okozott károsító hatások miatt csökkent, sőt helyenként az erdő már csak ritkán álló fákból és aljnövényzetből áll.

A 373/I erdőrészt 2,15 ha, a 373/J erdőrészt pedig 1,64 ha területű.

Az erdőrészek mélyfekvésű, vízutánpótlás nélküli homokos területen találhatók.

Az erdőrészek elsődleges rendeltetése a rendezési tervvel összhangban településvédelmi cél. Elmondható ugyanakkor, hogy az erdő a véderdő funkciónak csak részlegesen tud megfelelni, mert a már említett ritkulás miatt mind a por, mind a zajhatás megfékezése már csak korlátozott. Az erdő ugyanakkor az ökológiai egyensúly fenntartásában, a károsanyagok megkötésében jelentős szereppel bír.

Az erdő ökológiai szerepe mellett viszont mérlegelni kell azt is, hogy a folyamatos kiszáradások, kidőlések miatt egyre ritkul a faállomány. A 10millió Fa Kecskemét Egyesület munkatársai az erdőrészekben mintavételezéses favizsgálatot tartottak, amelynek során az alábbiakat állapították meg:

A lombkorona jellemzőinek megoszlása

%	<i>lombkorona jellemzői</i>
28	Korona ép
19	11-25% lombvesztés
37	26-50% lombvesztés
14	50%+ lombvesztés
2	Elhalt korona

Az egészségi állapot megoszlása

%	<i>egészségi állapot</i>
26	Kitűnő egészség
19	Hosszan megtartható
20	Idő előtt cserélendő
29	10 éven belül cserélendő
6	Sürgősen cserélendő

A felmérés alapján megállapítható, hogy a fák több mint fele sérült, károsodott. Az erdősáv további ritkulásával ez a tendencia várhatóan felgyorsul, hiszen az egyébként is keskeny erdősáv szélellenállása ezzel arányosan csökken.

Az erdő fafajtájának – szürke nyár – jellemző sajátossága a tavaszi virágzási időszakban a nagyfokú pelyhedzés, aminek allergén anyagok terjedésével kapcsolatos hatása és tűzbiztonsági kockázata miatt a térség lakóitól több tucat bejelentés, megkeresés érkezik.

Az erdőt az azzal határos ingatlantulajdonosok közül 21-en használják különböző tárolási vagy egyéb magánérdekű célra. A területen 7 db személygépjárművet is tárolnak. Ezek a tevékenységek az erdő funkciójával nem egyeztethetők össze, ugyanakkor az erdő művelésére irányuló tevékenységeket is nagy mértékben akadályozzák.

Az erdőrészek az Izsáki út négysávosítására irányuló beruházás részeként részben útszabályozással is érintettek, amely alapján az építető NIF Zrt. az útépités ütemezésének megfelelően fogja a művelési ág változtatást és a telekalakítást elindítani.

Az erdőrészek művelését meghatározó hatósági előírások

Az erdőrészekre a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága BKG/01/7798-4/2014. számú határozatával a mellékelt erdőrészt lapok szerinti erdőfelújítási kötelezettségeket írta elő, amelyeknek az önkormányzat köteles eleget tenni.

Az előírt fakitemelési terv mindkét erdőrésztletre 40 éves vágásérettségi korban tarvágást határoz meg. A tarvágással összefüggő erdősfítési terv két módozatot enged meg.

Az erdő megújítás lehetséges sarjaztatással, vagy mesterséges telepítéssel is. A sarjaztatás esetén az erdő célállománya változatlanul nyárfa lehet, míg mesterséges telepítés esetén elegyes köris erdő az előírás, amelyben a főfafaj a köris, de mezei szil, mezei juhar és kocsányos tölgy ültetésével vegyesen.

Az erdőrésztletek megújítására vonatkozó szakmai javaslatok

A két erdőrésztlet faleváltásával kapcsolatos megoldások mérlegelésére 2020. október 12-én a KEFAG Zrt. (mint megbízott erdőszeti szakszemélyzet), a 10millió Fa Kecskemét Egyesület és a polgármesteri hivatal munkatársai részvételével szakmai egyeztetés zajlott a feladatok meghatározására.

A főbb változatok és azok indokolása

	<i>változat</i>	<i>javaslat</i>
1.)	<i>Esetleges közparkká történő minősítés</i>	Az Izsáki úti véderdő változatlanul az erdőtörvény hatálya alá tartozó gazdálkodás alá essen (ne minősítsük közparkká)

Közparkká minősítés a hatósággal való egyeztetés alapján csak csereerdősítést követően vagy a művelési ág változtatással egyidejű járulék megfizetésével lehetséges. Csereerdősítésre megfelelő önkormányzati terület nem áll rendelkezésre. A földvédelmi járulék nagyságrendje több tízmillió forint lenne, amely nincs arányban a terület esetleges eltérő hasznosítása esetén remélt hasznossággal.

Közpark funkció gyakorlása az erdősávot határoló ingatlanok elhelyezkedése miatt erősen megkérdőjelezhető, mivel egyik oldalról az Izsáki út, mint főút, másik oldalról pedig lakóházak határolják. Járdakapcsolata a területnek nincs.

A közparkká való esetleges minősítés ugyanakkor ligetesebb, ritkább növénytelepítéssel jár, ami a védelmi funkciót is kevésbé szolgálná.

	<i>változat</i>	<i>javaslat</i>
2.)	<i>Elsődleges rendeltetés módosítása</i>	Az Izsáki úti erdő elsődleges funkciója változatlanul véderdő legyen, azaz ne minősüljön gazdasági erdőnek

Az Izsáki út közlekedési hatásai, a tervezett kapacitásbővítő fejlesztés (2X2 sávra fejlesztés) esetén is kiemelten indokolják a környező ingatlanok zaj- és porvédelmét.

A gazdasági, mintegy termelési célú erdő ugyan kisebb fenntartási feladatokkal jár együtt, de a stratégiai fontosságú védelmi szerepet kevésbé tudja biztosítani.

	<i>változat</i>	<i>javaslat</i>
3.)	<i>Szállaló vágás vagy tarvágás</i>	Az erdőművelési tervnek megfelelően tarvágás

A fokozatos, szállaló fakivágásokkal egyidejű alávetéses, alültetéses technológiára az Alföldön eredményes példa nincsen, csak kísérletek vannak (a megmaradó fák árnyékoló, vízelvonó hatása miatt). A szállaló vágások esetén a keskeny erdősáv szélterhelésnek való kitettsége megnőne, ami az ingatlanok közelsége miatt jelentős baleseti, károkozati kockázatot jelent.

A szállaló vágás egy elhúzódó, több évtizedes folyamatot jelentene, amelynek során a védelmi funkciót biztosító egységes, gyors erdőzáródás is elnyújtva következik be.

A cél viszont a mielőbbi védelmi funkció.

Ennek érdekében erőteljes minőségi csere és a folyamatos erdőborítás mielőbbi kialakítása szükséges, amely célokat a tarvágás és sarjztatás, újratelepítés képes biztosítani, a teljeskörű faleváltás nem elodázható.

	<i>változat</i>	<i>javaslat</i>
4.)	<i>Sarjztatás vagy mesterséges telepítés</i>	A faleváltás során sarjztatásra elsősorban az Izsáki út építése miatt felmerült közterületszabályozással érintett területen kerül sor.

A sarjztatás viszonylag gyorsan záródó fasáv létrehozására alkalmas, miként ez a katonatelepi véderdősávnál is megtörtént.

Sarjztatás esetén viszont a szürke nyár fafajta minőségi leváltására nem kerülne sor, a fentebb említett egészségügyi és tűzbiztonsági kockázatok változatlanul megmaradnának.

Az útépitésre szánt igénybevétellel, terület kivonással járó területen maradnának csak meg tuskók és az építésig, az igénybevételi eljárás engedélyezéséig a felsarjadó állomány (szürkenyár, akác) biztosítja a zaj-, porvédelmet, amely az útépitéssel ugyan megszűnik, de addig a mögöttes ültetett állomány is jelentősen megerősödik.

	<i>változat</i>	<i>javaslat</i>
5.)	<i>Mesterséges telepítés fafajtai, célja</i>	A betelepítendő fafajta meghatározása során arra kell törekedni, hogy az újonnan létrejövő cserje, keményfa állományok elegyéből álló véderdő véghasználatra a lehető leghosszabb legyen (akár több száz év)

Az erdő megújításának elsődleges célja, hogy a védelmi funkció minél hosszabb időn keresztül és a biodiverzitás szempontjait maradéktalanul megtartva érvényesülhessen.

Ennek érdekében a KEFAG Zrt., a 10 Millió Fa Kecskemét Egyesület Győri András főkertész koordinálásával a többszintes, betelepítendő cserje és faállomány telepítési tervét őshonos, elegyes keményfás állomány alkalmazásával, hosszú távon örökredő funkció megteremtésére is alkalmas módon javasolja meghatározni.

A javaslat ugyanakkor figyelembe veszi az erdészeti hatóság fentebb bemutatott előírásait is.

Ezek alapján a megújuló erdőrészekben javasolt fafajok:

főfafaj - 70 %	magas kőris, és magyar kőris
elegyes fafajok – 30 %	szilek: mezei szil, vénic szil, pusztai szil, kislevelű hárs, juharok: korai juhar, mezei juhar, tatár juhar, vadalma, vadvadkörte, madárcseresznye, nyír, fekete fenyő, erdei fenyő, boróka, tiszafa

A hektáronkénti darabszám kemény lombos állomány esetén, a törvényi előírással összhangban 8.000 db/ha.

A fatelepítésen kívül az erdősáv külső részeire gyorsan záródó cserjesáv létrehozása is indokolt a mielőbbi porvédelem elérésére.

javasolt cserje fajok	csíkos kecskerágó, kökény, galagonya, homoktövis, húsos som, fagyal, fekete bódza, vadrózsa, tamariska, pukkanó dudafűrt, fanyarka
-----------------------	--

A minél gyorsabb és eredményesebb megeredéshez a terület teljes talaj előkészítése szükséges, amely a terület tuskózása, teljes letakarítása (tuskók, ágak elhordása), utáni mélyforgatást, talajgyengítést jelenti az ültetés előtt.

A várható erdősülést a mellékelt fényképek mutatják be.

A fentiek alapján kérem, hogy a Tisztelt Bizottság a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II.14.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 6.4.1. pontjában foglalt feladatkörében eljárva alakítsa ki véleményét a 373/I és 373/J erdőrészek megújításáról.

Kecskemét, 2020. október 28.

Gábor György Tamás
alpolgármester

Határozat-tervezet

.../2020. (XI. 2.) VFB. sz. határozat Az Izsáki úti véderdő megújítása

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottsága megtárgyalta Falu György Tamás 21602/2020. számú előterjesztését és az alábbi határozatot hozta:

A bizottság az Izsáki úti véderdő (373/I és 373/J erdőrészek) hasznosítása során a következőket kéri figyelembe venni:

A változat

- 1) Az Izsáki úti véderdő (373/I és 373/J erdőrészlet) változatlanul az erdőtvény hatálya alá tartozó, elsődlegesen településvédelmi rendeltetésű erdő legyen.
- 2) Az Izsáki úti véderdő (373/I és 373/J erdőrészlet) megújítását megelőző fakivágás tarvágással valósuljon meg azzal, hogy a faleváltás során sarjzattásra elsősorban az Izsáki út négysávosítására irányuló utépítés érdekében közterületszabályozással érintett területen kerüljön sor, az erdő további részein mesterséges fateleptetés történjen, amelynek során arra kell törekedni, hogy a betelepítendő fafajták, az újonnan létrejövő cserje, keményfa állományok elegebből álló véderdő véghasználata a lehető leghosszabb legyen.

B változat

- 1) Az Izsáki úti véderdő (373/I és 373/J erdőrészlet) változatlanul az erdőtvény hatálya alá tartozó, elsődlegesen településvédelmi rendeltetésű erdő legyen.
- 2) Az Izsáki úti véderdő (373/I és 373/J erdőrészlet) megújítása száraló vágással és alávetéses, aláültetéses technológiával kezdődjön meg az erdőterv ennek megfelelő módosítását követően.

C változat

Az Izsáki úti véderdő (373/I és 373/J erdőrészlet) közparkká minősítésének előkészítése kezdődjön meg: